

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A
POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL
PREUNIVERSITAR**

**PROGRAMA
PENTRU
LIMBA ȘI LITERATURA MAGHIARĂ MATERNĂ, LIMBA
ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU
COPII, PEDAGOGIE PREȘCOLARĂ, METODICA PREDĂRII
ACTIVITĂȚILOR ÎN LIMBA MAGHIARĂ MATERNĂ ȘI
METODICA PREDĂRII ACTIVITĂȚILOR ÎN LIMBA
ROMÂNĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR**

**EDUCATOARE/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL
PREȘCOLAR
(ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR ÎN LIMBA MAGHIARĂ MATERNĂ)**

**București
2020**

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa se adresează educatoarelor, institutorilor și profesorilor din învățământul preșcolar, care s-au înscris și vor susține concursul național pentru ocuparea posturilor/catedrelor declarate vacante/rezervate în învățământul preuniversitar.

În elaborarea programei s-au avut în vedere următoarele principii:

- principiul continuității formării inițiale, realizat prin evoluție în carieră și dezvoltare profesională;
- principiul coerenței modular-tematice a programei, asigurat prin articularea proiectării ei, prin modul de elaborare a competențelor generale și specifice, prin modul de selectare a conținuturilor ce vor face obiectul evaluărilor vizate, prin diversitatea formelor și a strategiilor evaluative sugerate pentru a fi utilizate în contextul acestor examinări;
- principiul adecvării și armonizării finalităților și a conținuturilor învățământului primar românesc cu direcțiile și spiritul schimbărilor din societate;
- principiul optimizării și inovării activității în învățământul preșcolar, prin asimilarea celor mai noi achiziții din științele educației și din științele conexe.

Programa pentru concursul național pentru ocuparea posturilor/catedrelor declarate vacante/rezervate în învățământul preuniversitar a educatoarelor, institutorilor și profesorilor din învățământul preșcolar cu predare în limba maghiară maternă vizează competențe abordabile din perspectiva dimensiunii cognitive, procedural-aplicative și atitudinale și propune o tematică ce corespunde tendințelor în evoluția disciplinelor.

Structura programei este următoarea:

- Notă de prezentare
- Competențe specifice educatoarelor, institutorilor și profesorilor din învățământul preșcolar cu predare în limba maternă maghiară;
- Tematica programei în următoarea ordine a disciplinelor:
 1. Limba și literatura maghiară maternă;
 2. Metodica predării activităților în limba maghiară maternă în învățământul preșcolar;
 3. Limba și literatura română și universală pentru copii;
 4. Metodica predării activităților în limba română în învățământul preșcolar;
 5. Pedagogie preșcolară;
- Repere bibliografice.

SAJÁTOS SZAKMAI KOMPETENCIÁK

A vizsgadolgozat megszerkesztésében a jelölteknek az alábbi szakmai kompetenciákat kell bizonyítaniuk:

- a szaktudományos (szaktárgyi, módszertani) fogalmak ismeretét bizonyító értekező szöveg alkotása;
- az óvodapedagógiai szakirodalomban való tájékozottságot és óvodapedagógusi kompetenciát bizonyító értekező szöveg/esszé megalkotása;
- lírai és epikai gyermekirodalmi alkotások megértése;
- az irodalmi formák és kódok jelentésteremtő szerepének felismerése;
- a nyelv működésének ismerete, nyelvi problémaészlelés;
- a nyelvi és irodalmi ismeretek didaktikai kontextusba ágyazott alkalmazása;
- a nyelvi-kommunikációs fejlődést, az olvasás és írás alapozását segítő tevékenységek tervezése;
- az érvényes óvodai curriculum (alaptanterv) ismerete;
- a szakirodalomban való tájékozottság.

1. MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM, GYERMEKIRODALOM

TARTALMAK

I. Magyar nyelv

- A nyelvi rendszer
- Hangtani ismeretek. Magánhangzók, mássalhangzók, magánhangzótörvények, mássalhangzótörvények. A szótag, a szótagolás és az elválasztás
- A szójelentés. Hangalak és jelentés viszonya (egyjelentésű, többjelentésű, azonos alakú, rokon értelmű szavak, ellentétes jelentésű szavak)
- A magyar helyesírás alapelvei
- Szóalaktani ismeretek. A szótő és toldalékok. A toldalékok fajtái és funkciójuk
- Szófajti ismeretek. Alapszófajok, viszonszó és mondatfajok
- Mondattani ismeretek. A mondatok szerkezete. Mondattípusok. Az egyszerű mondat. A mondatrészek. Az alárendelő és a mellérendelő összetett mondatok
- Szövegtani ismeretek. A szövegkonnexitás és szövegkohézió. A szöveg szerkezete. Szövegtípusok

II. Magyar irodalom, gyermekirodalom

1. Irodalomelméleti alapfogalmak adekvát alkalmazása

- A gyermekirodalom lírai műfajai. Lírai én, a vers témája, hangneme, vershelyzet és versbeszéd, a vers szerkezete, az irodalmi kódok és formák szerepe a jelentésteremtésben (műfajok, esztétikai minőségek, verstani és stilisztikai eszközök).
- A gyermekirodalom epikai műfajai. Narrációs eljárások: történetalakítás, tér- és időszerkezet, időkezelés, hősteremtés, elbeszélő, elbeszélői és szereplői szövegek.

2. A gyermekirodalom lírai műfajai

- A gyermekvers jellemzői
- A népi gyermeklírát főbb műfajai, formái: mondókák, játékversek
- A gyermekversek főbb műfajai, formái: természetleíró költemények, svéd típusú szabadversek
- A gyermeklírát képviselői: pl. Arany János, Áprily Lajos, Balázs Imre József, Fekete Vince, Gazdag Erzsébet, Gyulai Pál, József Attila, Kányádi Sándor, Kosztolányi Dezső, Kovács András Ferenc, Lackfi János, László Noémi, Nemes Nagy Ágnes, Petőfi Sándor, Szabó Lőrinc, Szabó T. Anna, Szilágyi Domokos, Tamkó Sirtó Károly, Tandori Dezső, Tóth Krisztina, Varró Dániel, Weöres Sándor, Zelk Zoltán gyermekversei

3. A gyermekirodalom epikai műfajai

- A népköltészet epikai műfajai: a népmese, a népmonda
- Arany László, Benedek Elek, Illyés Gyula meséi, mesegyűjtései
- A műköltészeti mese: pl. Berg Judit: *Panka és Csiribí meséi*, Döbrentey Ildikó: *Égből pottyant mesék*, Hervay Gizella: *Kobak könyve*, Kányádi Sándor: *Meddig ér a rigófütty?*, Lázár Ervin: *A hétfejű tündér*, Máté Angi: *Volt egyszer egy...*, Zágony Balázs: *Barni könyve*
- A meseregény: pl. Berg Judit: *Lengemesék*, Csukás István: *Süsü, a sárkány*, *A mű-Süsü*, *A bűvös virág*, Fodor Sándor: *Csipike*, Lázár Ervin: *Szegény Dzsoni és Árnika*
- A verses mese és meseregény: Móra Ferenc (pl. *A cinege cipője*, *A didergő király* stb.), Móricz Zsigmond verses meséi (összes állatmeséje, pl. *Iciri-piciri*, *A török és a tehenek* stb.), Kormos István: *Mese Vackorról, a pisze kölyökmackóról*

SZAKIRODALOM

Az alábbiakban felsorolt szakirodalmi források egy része elektronikusan is elérhető.

1. Adamikné Jászó Anna (1991). *A magyar nyelv könyve*. Trezor Kiadó, Budapest.
2. Bálint Péter-Bódis Zoltán (szerk.) (2006): *Változatok a gyermeklírúra*. Didakt Kiadó, Debrecen.
3. Bognár Tas (2001): *A magyar gyermekvers*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest..
4. Bognár Tas (2004): *Gyermekpróza. Világ- és magyar irodalom*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
5. Fóris-Ferenczi Rita (szerk.) (2015): *Együtt olvasni jó!*, Egyetemi Kiadó, Kolozsvár.
6. Hegedüs Imre János (2006): *Benedek Elek. Monográfia*. Pallas-Akadémia, Csíkszereda.
7. Keszler Borbála (szerk.) (2000): *Magyar grammatika*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
8. Komáromi Gabriella (2001): *Gyermekirodalom*. Helikon Kiadó, Budapest.
9. Lovász Andrea (2015): *Felnőtt gyermekirodalom. Tanulmányok, kritikák és majdnem lexikon*. Cerkabella Könyvkiadó, Szentendre.
10. Makkai Kinga (2019): *Útlevel Meseországba*. Ábel Kiadó, Kolozsvár.
11. Szántó Bíborka (2020): *Kánonok a magyar gyermekirodalomban*. Kolozsvári Egyetemi Kiadó, Kolozsvár.
12. Végh Balázs Béla (2007): *A gyermekirodalom változatai*. Korunk Komp-Press, Marosvásárhely.
13. Végh Balázs Béla (2011): *Kalandozások a gyermekirodalomban*. Savaria University Press, Szombathely.
14. *A Székelyföld folyóirat gyermekirodalmi számai: Székelyföld 2016/5, Székelyföld 2018/6*

2. AZ ANYANYELVI NEVELÉS MÓDSZERTANA

AZ ANYANYELV TANTÁRGYPEDAGÓGIÁJA TEMATIKA

a) Nyelvi és kommunikációs fejlődés, valamint az olvasás és írás alapozása fejlődési terület támogatása

- A nyelvi-kommunikációs fejlődés, valamint az olvasás és írás alapozása terület fejlődési dimenziói és viselkedésmutatói a koragyermekkorai nevelés curriculumában
- A gyermeknyelv fejlődésének szakaszai. Az óvodás korú gyermek beszédfejlődési folyamatának főbb sajátosságai
- A beszédészlelés és beszédértés fejlődésének támogatása. A ritmusészlelés, a szeriális észlelés, a beszédhang-megkülönböztetési képesség (beszédészlelés); a szóértés, mondatértés, hallott-szövegértési képesség (beszédértés) fejlődésének támogatása
- A szóbeli szövegalkotási képesség fejlődésének támogatása. A szóbeli szövegalkotási képesség fejlődését támogató gyakorlatok, nyelvi játékok. Beszédművelési gyakorlatok

- A szóbeli szövegalkotási képesség fejlődését támogató tevékenységek: képolvasás, beszélgetés, nyelvi játékokra épülő tevékenységek
 - Az anyanyelvi tapasztalatszerzés képességének, a nyelvi megformálásra való érzékenységnek az alapozása: a szóra vonatkozó tudatosság alapozása (szavak elkülönítése, tulajdonságaik felismerése, szinonimák, antonimák, állandó kifejezések: közmondások, szólások); szintaktikai tudatosság fejlesztése (mondatalkotás); pragmatikai tudatosság fejlesztése (a beszédhelyzethez igazított mondat- és szövegalkotás érzékenységének alapozása)
 - Az olvasás és írás alapozása óvodában. Az olvasás és írás alapozásához szükséges részkészségek fejlődésének támogatása. A fonológiai tudatosság (fonémák és szótagok elkülönítése, hanglokalizálás, hangdifferenciálás) alapozása. Az ujjmozgás-koordinációt, illetve az írásmozgáskoordináció segítése
 - Az óvodai irodalmi nevelés: A gyermek és irodalom kapcsolata. Az életkori sajátosságoknak megfelelő irodalmi alkotások kiválasztása
 - A mesehallgatás és -feldolgozás körülményeinek megteremtése, módszerei, eljárásai, eszközei, a tevékenység didaktikai mozzanatai
 - A vershallgatás, -feldolgozás és -tanítás körülményeinek megteremtése, módszerei, eljárásai, eszközei, a tevékenység didaktikai mozzanatai.
- b) Az anyanyelvi és kommunikációs nevelés módszerei**
- Hagyományos módszerek: bemutatás, magyarázat, beszélgetés, szemléltetés, gyakorlás
 - Interaktív módszerek. A kooperatív módszerek. Reformpedagógiai és alternatív módszerek az óvodai anyanyelvi nevelésben
 - Az irodalmi tevékenység tartalmához szorosan kapcsolódó módszerek: meseprodukció (mesemondás), drámajáték és dramatizálás, bábjáték
 - A képekhez kapcsolódó anyanyelvi nevelési módszerek (képeskönyv képeinek nézegetése, a képolvasás, az irodalmi élmény rajzban történő kivetítése, hiányos rajz kiegészítése
 - Projekt módszer az óvodai anyanyelvi nevelésben
 - A játék mint a nyelvi-kommunikációs fejlődési terület támogatásának sokszínű lehetősége

SZAKIRODALOM

1. *** A koragyermekkorai nevelés curriculumja. Curriculum pentru educație timpurie. Ministerul Educației și Cercetării (2019)
2. Méhes Vera (2018): *Az óvónő és az óvodai játék*. Móra Könyvkiadó, Budapest.
3. Balázné Szűcs Judit – Szaitzné Gregorits Anna (1998): *Szabadon, játékosan, örömmel. A komplex foglalkoztatás kézikönyve*. Szort BT Kiadó, Budapest.
4. Barabási Tünde (2011): *Óvodába lépéstől iskolakezddésig*. Kolozsvári Egyetemi Kiadó, Kolozsvár.
5. Barabási Tünde, Stark Gabriella (2020): *Óvodamódszertani alapismeretek. A 2019-es koragyermekkorai nevelés curriculumával összhangban átdolgozott és aktualizált kiadás*. Kolozsvári Egyetemi Kiadó, Kolozsvár.
6. Demény Piroska (2009): *Anyanyelvi nevelés az óvodában és elemi osztályokban*. Gloria Kiadó, Kolozsvár.
7. Demény Piroska, Barabási Tünde, Stark Gabriella (2012): *A projekt módszer óvodai alkalmazása – Gyakorlatközelben*. Ábel Kiadó, Kolozsvár.
8. Dankó Ervinné (2016): *Nyelvi-kommunikációs nevelés az óvodában. Módszertani kézikönyv a 3-7. éves korosztály fejlesztéséhez*. Flaccus Kiadó, Budapest.
9. Kádár Annamária, Bodoni Ágnes (2010): *Az óvodás és kisiskoláskor játéka elméleti és módszertani megközelítésben*. Ábel Kiadó, Kolozsvár.
10. Körmöci Katalin (2004): *Projekt módszer az óvodában*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

11. Péter Lilla, Barabási Tünde (2012): A játék és más interaktív módszerek alkalmazása az iskolaelőkészítésben. In: Szabó-Thalmeiner N. (ed): *Gyakorlatközelben: Az iskola-előkészítés fortélyai*. Editura Ábel, Cluj Napoca, 77-100.
12. Szántó Bíborka (2020): *Az óvodai és elemi tagozatos anyanyelvi nevelés tantárgy-pedagógiája. Második, átdolgozott kiadás*. Kolozsvári Egyetemi Kiadó, Kolozsvár.
13. Tamás Eszter (ed, 2009): *Megértő? Csoportos beszédészlelés és beszédértés fejlesztése óvodásoknak*. Dinasztia Tankönyvkiadó, Budapest.
14. Zilahi Józsefné (1996): *Óvodai nevelés játékkal, mesével*. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.

3. LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

I. LIMBA ROMÂNĂ

Fonetică și vocabular

- Nivelul fonetic. Pronunțarea corectă a cuvintelor.
- Vocale. Semivocale. Consoane. Diftong. Triftong. Hiat.
- Despărțirea cuvintelor în silabe.
- Omografe, omofone. Accentul.
- Derivarea. Cuvântul de bază. Rădăcină. Sufixele diminutive și augmentative.
- Arhaismele. Regionalismele. Neologismele. Împrumuturile (din/în limba română în/din limba maternă; alte împrumuturi)
- Paronimele frecvente. Pleonasmul.

Părți de vorbire – părți de propoziție (funcții sintactice)

- Exprimarea unei acțiuni, stări și existențe Verbul în propoziție.
- Exprimarea obiectului direct, indirect și a circumstanțelor (prepoziția, locuțiunea prepozițională). Substantivul în propoziție.
- Exprimarea însușirilor. Adjectivul în propoziție. Forme ale superlativului.
- Pronumele în propoziție.
- Numeralul. Exprimarea cantității și a ordinii.
- Adverbul în propoziție.
- Interjecția. Exprimarea emoțiilor și a sunetelor din natură.

Propoziția

- Exprimarea raporturilor de coordonare și subordonare (conjuncția și prepoziția)
- Propoziția principală/propoziția secundară.

Fraza

- Propoziția regentă/elementul regent.

II. LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

- Literatură pentru copii. Definiții. Caracteristici.
- Principalele genuri și specii literare, accesibile școlărilor mici:

1. Creația populară

- Folclorul copiilor (cântece formulă, recitative, numărători)
- Colinde, proverbe, zicători, ghicitori
- Basme populare culese și prelucrate de Petre Ispirescu: *Greuceanu*, *Prâslea cel Voinic și merele de aur*

2. Creația cultă

a. Genul liric:

- **poeziile copilăriei** (Ana Blandiana, *Întâmplări din grădina mea*; Passionaria Stoicescu, *Jocuri-poezii despre ce poți fi*)
- **poezia despre natură și viețuitoare** (Mihai Eminescu, *Somnoroase păsărele*; Elena Farago, *Cățelușul șchiop*).

b. Genul epic

- **în versuri:**
 - **fabula** (Alec Donici, *Musca la arat*; Jean de La Fontaine, *Greierele și furnica*)
 - **balada** (George Topîrceanu, *Balada unui greier mic*)
- **în proză:**
 - **schița** (I.L. Caragiale, *D-l Goe, Vizită*)
 - **povestirea** (Emil Gârleanu, *Fricosul*; Mihail Sadoveanu, *Dumbrava minunată*)

- **legenda** (Călin Gruia, *Povestea florii-soarelui*)
- **basmul cult** (Barbu Ștefănescu-Delavrancea, *Palatul de cleștar*; Ioan Slavici, *Zâna zorilor*; Hans Christian Andersen, *Rățușca cea urâtă*)

BIBLIOGRAFIE

I. Limba română

1. *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, Ediția a II-a revăzută și adăugită (2005), Editura Univers Enciclopedic, București
2. Gheorghe, M., (2009), *Limba română. Probleme teoretice și aplicații*, Editura Universității Transilvania din Brașov
3. Golopenția S., (2017), *Acțiune, interacțiune, identitate, studii de pragmatică lingvistică*, Editura Academiei Române (cap. Româna globală)
4. Pană-Dindelegan, G. (coord.), (2019), *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București
5. <https://www.eursc.eu/Syllabuses/2015-01-D-45-ro-2.pdf>
6. <https://www.observatoireplurilinguisme.eu/ro/>

II. Literatura română și universală pentru copii

1. Balazs, L., (2003), *Folclor. Noțiuni generale de folclor și poetică populară*, Editura Scientia, Cluj-Napoca
2. Călinescu, G., (2003), *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Editura Semne, București
3. Ciopraga, Constantin, (1997), *Personalitatea literaturii române*, ed. a II-a, revăzută și adăugită, Institutul European, Iași
4. Norel, M., (2012), *Literatură română și literatură pentru copii*, (<https://www.studocu.com/ro/document/universitatea-transilvania-din-brasov/english-literature/note-de-curs/literatura-romana-pt-copii-m-norel/4986179/>)
5. *** *Limba Română*, revistă de știință și cultură, Chișinău (www.limbaromana.md)
6. *** Curriculum pentru educația timpurie (în vigoare)
7. www.enciclopediavirtuala.ro
8. <http://ro.literaryframework.eu/>
9. www.romanianvoice.com/poezii/
10. www.cartiaudio.eu
11. www.biblior.net

4. METODICA PREDĂRII ACTIVITĂȚILOR DE LIMBĂ ROMÂNĂ ÎN GRĂDINIȚELE DE COPII CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

TEMATICA

- Clasificarea și structura activităților de joc didactic. Metodica desfășurării lor.
- Povestirile copiilor (repovestirile și povestirile create de copii). Metodica desfășurării lor.
- Memorizările. Clasificare. Structură. Metodica desfășurării lor.
- Structura activității de lectură după imagini. Valori formative.
- Convorbirea. Tematică. Structură. Metodica desfășurării lor.
- Jocuri de creație, cu subiecte din povești și basme. Valori formative.

BIBLIOGRAFIE

1. Brate, Rodica, (2014) *Limba și literatura română/universală pentru copii. Metodica predării limbii române: definitivat, gradul II: învățători, institutori, profesori (în limbile minorităților)*, Editura Universității Lucian Blaga, Sibiu
2. Bogart, C., Delmarle, S., Preda, V. (2012), *Formarea competențelor în grădiniță: o altă perspectivă asupra timpului școlar*, Editura Aramis Print, București
3. Brănișteanu R., Chira E., (2011), *Paradigme ale integrării curriculare în grădiniță*, Editura Delta Cart Educațional, Pitești
4. Glava, A., Tătaru, L., Chiș, O. (2014). *Piramida cunoașterii. Repere metodice în aplicarea curriculumului preșcolar*, Editura Diamant, Pitești
5. Ionescu, M. (coord.) (2010). *Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani*, Editura Vanemonde, București
6. Norel, M., Bota, O., A. (2013). *Didactica domeniului experiențial limbă și comunicare*, Cluj-Napoca, Asociația de Științe Cognitive din România
7. Păiș-Lăzărescu, M., Tudor, S. L., Stan, M. M. (2015). *Mentorat în didactica învățământului preșcolar și primar*, Editura Sitech, Craiova
8. Preda, V., Breben, S., Gongea, E., Mitrulescu, V. (2009). *Învățarea bazată pe proiecte. Auxiliar didactic pentru aplicarea noului curriculum*. Editura Arves, Craiova
9. Vrășmaș. E. (2014). *Educația timpurie*. Editura Arlequin, București
10. *** *Curriculum pentru educația timpurie (în vigoare)*
11. <http://educatiaccontinua.edu.ro/repere-metodologice.html>

5. PEDAGOGIE PREȘCOLARĂ

TEMATICA PENTRU PEDAGOGIE PREȘCOLARĂ

1. EDUCAȚIE, INOVAȚIE ȘI REFORMĂ

- Educația și provocările lumii contemporane. Noile educații.
- Educația timpurie - dimensiune a învățării pe tot parcursul vieții.
- Alternative educaționale în educația timpurie.
- Tranziția de la grădiniță la școală.
- Grădinița – nucleu al unei comunități care învață.

2. EDUCABILITATEA. FACTORII DEZVOLTĂRII PERSONALITĂȚII UMANE - INTERACȚIUNI ȘI DOMINANTE

- Conceptul de dezvoltare și conceptul de educabilitate.
- Ereditatea, factor intern al dezvoltării personalității.
- Mediul, factor extern al dezvoltării personalității.
- Educația – factor hotărâtor al dezvoltării psihice; specificul influențelor educative la vârstele timpurii.
- Metode, tehnici și instrumente de cunoaștere a specificului dezvoltării psihice la vârstele timpurii. Repere ale dezvoltării la vârstele timpurii. Domeniile de dezvoltare (*Dezvoltarea fizică, sănătate și igienă personală; Dezvoltarea socio-emoțională; Capacități și atitudini în învățare; Dezvoltarea limbajului, a comunicării și premisele citirii și scrierii; Dezvoltarea cognitivă și cunoașterea lumii*).

3. PROIECTAREA DIDACTICĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

- Conceptul de proiectare didactică; funcțiile proiectării didactice; etapele proiectării didactice.
 - Produsele curriculare fundamentale: plan de învățământ, programă școlară, planificare tematică anuală, planificare calendaristică săptămânală, proiectul tematic, proiectul didactic.

4. ÎNVĂȚAREA ÎN GRĂDINIȚĂ. ORIENTĂRI CONTEMPORANE ÎN TEORIA ȘI PRACTICA ÎNVĂȚĂRII ÎN GRĂDINIȚĂ

- Conceptul de învățare în grădiniță. Mecanisme și procesualitate. Forme, tipuri și niveluri de învățare.
- Teorii ale învățării (B.F. Skinner, J. Piaget, L.S. Vagotski, D.P. Ausubel, R. Gagne etc.).
- Condiții interne ale învățării în grădiniță: procesele cognitive, afective, volitive; motivația – geneză, dinamică, forme, structuri motivațional -atitudinale. Legea optimului motivațional.
- Condiții externe ale învățării în grădiniță: statutul educatoarei, mediul grădiniței și al grupei de copii preșcolari, mediul socio-familial, factori ergonomici și de igienă ai învățării.
- Noi semnificații și extensii ale conceptului de învățare (învățarea utilizând metoda proiectelor/principiile Planului Dalton/Flipped learning etc.).
- Învățarea centrată pe copil. Valorificarea unor teorii psihologice ale învățării (teoria inteligențelor multiple, teoria inteligenței emoționale, teorii de tip constructivist), ca modele de instruire adaptate la specificul învățământului preșcolar.

5. COPII CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE (CES) ÎN GRĂDINIȚĂ

- Educația incluzivă în grădiniță. Servicii integrate și incluzive în educația timpurie.
- Colaborarea cu părinții și cu alte categorii profesionale de sprijin.

6. MANAGEMENTUL CARIEREI DIDACTICE

- Prevederi legislative care sprijină dezvoltarea carierei didactice.
- Importanța dezvoltării profesionale în cariera didactică.

Notă:

Pentru componenta *Pedagogie preșcolară* din structura probei de concurs se va solicita elaborarea unui eseu structurat/eseu argumentativ.

BIBLIOGRAFIE ORIENTATIVĂ PENTRU PEDAGOGIE PREȘCOLARĂ

1. Bocoș, M., *Didactica disciplinelor pedagogice. Un cadru constructivist*, Pitești, Editura Paralela 45, 2008.
2. Bocoș, M., Catalano, H., Avram, I., Someșan, E. (coord.), *Pedagogia învățământului primar și preșcolar. Instrumente didactice*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2009.
3. Bocoș, M., Jucan, D., *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculum-ului*, Pitești, Editura Paralela 45, 2008.
4. Botiș, A., Mihalca, L., *Despre dezvoltarea abilităților emoționale și sociale ale copiilor, fete și băieți, cu vârsta până la 7 ani*, Buzău, Editura Alpha MDN, UNICEF, 2007.
5. Breben, S., Gongea, E., Mitrulescu, V., *Învățarea bazată pe proiecte*, Craiova, Editura Arves, 2009.
6. Breben, S., Ruiu, G., Fulga, M., Tuturugă, M., *Mediul educațional în grădiniță*, Craiova, Editura Reprograph, 2005.
7. Catalano, H., Albușescu, I., *Didactica jocului*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2019.
8. Catalano, H., Albușescu, I., *Pedagogia jocului și a activităților ludice*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2018.
9. Catalano, H., Albușescu, I., *Sinteze de pedagogia învățământului preșcolar*, București, Editura D.P.H., 2019.
10. Chiș, V., *Pedagogia contemporană - Pedagogia pentru competențe*, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2005.
11. Ciolan, L., *Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Iași, Editura Polirom, 2008.
12. Cristea, S., *Studii de pedagogie generală*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2009.
13. Cucuș, C., *Pedagogie generală*, Iași, Editura Polirom, 2000.
14. Dumitrana, M., *Introducere în pedagogie*, Craiova, Editura Reprograph, 2004.
15. Dumitrana, M., *Învățarea bazată pe cooperare*, București, Editura V & I Integral, 2008.
16. Dumitrana, M., *Jocuri și jucării pentru preșcolari. Ghid metodic de activități realizate cu ajutorul unor materiale simple*, București, Editura Compania, 2005.
17. Farca, S., *Cum întâmpinăm copilul ca părinți, bunici, medici și educatori*, București, Editura Trei, 2010.
18. Frumos, Fl., *Didactica. Fundamente și dezvoltări cognitive*, Iași, Editura Polirom, 2008.
19. Glava, A., Glava, C., *Introducere în pedagogia preșcolară*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002.
20. Ionescu, M., *Instrucție și educație*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2003.
21. Joița, E., *Educația cognitivă. Fundamente. Metodologie*, Iași, Editura Polirom, 2002.
22. Joița, E., *Instruirea constructivistă – o alternativă. Fundamente. Strategii*, București, Editura Aramis, 2006.
23. Manolescu, M., *Teoria și metodologia evaluării*, București, Editura Universitară, 2010.
24. Marin, T., *Teoriile învățării și didactica în schimbare văzute din perspectivă constructivistă*, București, Editura V & I Integral, 2009.
25. Neacșu, I., *Instruire și învățare*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1999.
26. Niculescu, R., M., *Curriculum între continuitate și provocare*, Sibiu, Editura MEDIA, 2010.
27. Păun, E., Potolea, D. (coord.), *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative*, Iași, Editura Polirom, 2002.
28. Rafailă, E., *Educarea creativității la vârsta preșcolară*, București, Editura Aramis, 2003.
29. Ștefan, M., *Lexicon pedagogic*, București, Editura Aramis, 2006.

30. Tomşa, Gh., Oprescu, N., *Bazele teoretice ale psihopedagogiei preşcolare*, Bucureşti, Editura V&I Integral, 2007.
31. Voiculescu, E., *Pedagogie preşcolară*, Bucureşti, Editura Aramis, 2001.
32. Vrăsmaş, A. E., *Consilierea şi educaţia părinţilor*, Bucureşti, Editura Aramis, 2002.
33. Vrăsmaş, E., *Educaţia copilului preşcolar*, Bucureşti, Editura Pro Humanitas, 1999.
34. Vrăsmaş, E., (coord.), *Premisele educaţiei incluzive în grădiniţă*, Bucureşti, Editura Vanemonde, 2010.
35. www.subiecte.edu.ro
36. Fóris-Ferenczi Rita, Birta-Székely Noémi (ed, 2007): *Pedagógiai kézikönyv. Az oktatás pedagógiaelméleti alapjai*. Editura Ábel, Cluj Napoca
37. Barabási Tünde (2012): *Óvodakezdéstől iskolába lépésig*. Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
38. Péter Lilla (2009): *Bevezetés a pedagógiába*. Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
39. Birta-Székely Noémi, Demény Piroska, Stark Gabriella (2018.): *Kezdő óvónők kézikönyve*. Editura Ábel, Cluj Napoca
40. Barabási Tünde, Stark Gabriella (2020): *Óvodamódszertani alapismeretek. A 2019-es koragyermekkorai nevelés curriculumával összhangban átdolgozott és aktualizált kiadás*. Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
41. Péter Lilla (2013): *Tantervelméleti alapfogalmak*. In: Ambrus Á, Péter L, Stark G. (ed): *Gyakorlatközelben. Te mit választanál? Választható tantárgyak az elemi osztályokban*. Editura Ábel, Cluj Napoca, 9-14.
42. Demény Piroska, Barabási Tünde, Stark Gabriella (2012) *A projekt módszer óvodai alkalmazása*. Editura Ábel, Cluj Napoca
43. Falus Iván (ed, 2004): *Didaktika. Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz*. Editura Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapesta
44. Barabási Tünde, Péter Lilla (2012): *A játék és más interaktív módszerek alkalmazása az iskolaelőkészítésben*. In: Szabó-Thalmeiner N. (ed): *Gyakorlatközelben: Az iskola-előkészítés fortélyai*. Editura Ábel, Cluj Napoca, 77-100.
45. Birta-Székely Noémi (2010): *A pedagógia alapjaitól az oktatás elméletéig*. Editura Ábel, Cluj Napoca
46. Kádár Annamária, Bodoni Ágnes (2010): *Az óvodás és kisiskoláskor játéka elméleti és módszertani megközelítésben*. Editura Ábel, Cluj Napoca
47. Körmöci Katalin (2004): *Projekt módszer az óvodában*. Editura Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapesta
48. Bodoni Ágnes (2012): *Reformpedagógia. Pedagógusi kompetenciák fejlesztése reform- és alternatív pedagógiai módszerek segítségével*, Ábel Kiadó, 23-28, 46-49, 70-80
49. Fóris-Ferenczi Rita (2019): *Tervezés és értékelés*. Editura Ábel, Cluj Napoca
50. N. Kollár Katalin, Szabó Éva (2006): *Pszichológia pedagógusoknak*. Editura Osiris, Budapesta, 224-229, 243-255.
51. Péter Lilla (2008): *Nevelélméleti alapkérdések*. Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
52. Péter Lilla (2019): *Örömteli tanulás. Az élményközpontú tanulás tanórai lehetőségeiről*. Magiszter, XVII/2, 15-29.
53. Atkinson, R., Hilgard, E. (2005): *Pszichológia*. Editura Osiris Kiadó, Budapesta, 257-292.
54. Tóth László (2007): *Pszichológia a tanításban*. Editura Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen, 36-41, 98-, 112, 117-122, 301-316.
55. Cole, M., Cole, S. (2004): *Fejlődéslélektan*. Editura Osiris Kiadó, Budapest, 327-330, 334-344.
56. Kádár Annamária (2012): *Az érzelmi intelligencia fejlesztésének lehetőségei óvodás- és kisiskoláskorban*. Editura Ábel, Cluj Napoca, 90-101.

57. Rozsik Rozália, Ábrahám Anna (ed, 2010): *Itt a játék! Fejlesztőjátékok tematikus szöveggyűjteménye óvodásoknak és kisiskolásoknak*. Editura Novum, Feliceni
58. Hermann, Eve (2019): *100 Montessori fejlesztő gyakorlat óvodásoknak. A világ felfedezése*. Editura Móra, Budapesta
59. Perlai Rezsóné (2014): *Az óvodáskor fejlesztő játéka*. Editura Flaccus, Budapesta
60. Pölös Annamária, Kovács Nikoletta (2011): *Játékmozaik-készségfejlesztő játékok gyűjteménye*. Editura Mozaik, Szeged
61. Rosta Katalin (ed, 2006): *Add a kezed! A mentális fejlődés segítése sajátos nevelési igényű gyermekeknél*. Editura Logopédia, Budapesta.
62. Fuller. Andrew (2007): *Nehezen kezelhető gyerekek*. Editura Scolar, Budapesta.